

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Megszüntetik a fölösleges fővárosi üzemeket*

Forrás: *Pesti Napló*

Osztályozás

Tárgy *389.65*

Hely

Idő *"1924"*

Személy

Bn

1924. 11. 9.

(Köt. v. füz.)

Megszüntetik a fölösleges fővárosi üzemeket

Egységesítik az üzemek pénzkezelését. — Három csoportban revideálják át a főváros üzemait. — Először a részvénytársaságokat, azután a nagyüzemeket, végül a közép- és kisüzemeket vizsgálják meg.

Saját tudósítónktól —

A főváros háztartása súlyos válságban van. Most derült csak ki teljes valójában, hogy

a fővárost eddig tulajdonképpen az állam tartotta el.

azzal, hogy a háború megindítása óta magára vállalta a költségvetésének legnagyobb tételét: a tisztviselői fizetések túlnyomó nagy részének a mindekorai kiutalását és hogy az állam a szanalási törvény értelmében tovább nem fedezheti ezt az évente sok száz milliárdra rugó összeget. —

a főváros pénzügyi talpazata most **receseg-ropog**

és a legszükségesebb kiadások előteremtése mindig a legnagyobb gondot és fáradtságot jelenti a város vezetőinek. Az állam kénytelen volt ezt a támogatását megszüntetni, ám mindezek dacára nem függetlenítheti magát a város ügyeitől, mert a trianoni békeszerződés szerint az felelős mindazokért a sok ezer milliárdokért, amelyekkel a főváros az angol, német, holland, francia, svájci és belga hitéllezőknek tartozik.

Ilyen körülmények között *nem lehet közbűbös a kormányzatra nézve a főváros gazdálkodása és ezért kellett gondoskodni a szanalási törvényben egy olyan felhatal-*

mazásról, amelyik jogot ad a kormánynak a főváros pénzügyeibe való tüzetes beavatkozásra és általában a gazdasági vezetés állandó ellenőrzésére.

A kormány pénzügyi ellenőrének delegálása a fővárosra már befejezett tény és ezzel egyidejűleg sor kerül a főváros legnagyobb vagyontételeinek: az üzemek egész légiójának felülvizsgálására.

Az a bizottság, amelyik az üzemek technikai és gazdasági viszonyait fogja megvizsgálni, a legkiválóbb szakemberekből áll és munkáját rövidesen megkezdte, hogy tiszta képet nyújtson a kormánynak arról, hogy melyik üzem *fenntartása fölösleges, hol kell a termelést más alapokra fektetni, melyeket kell rentábilisabbá tenni és végül melyek azok az üzemek, ahol redukció vagy a megszüntetés kívánatos.*

A bizottságok egyelőre csak statisztikai kimutatásokat és számadatokat tanulmányoznak oly módon, hogy a megvizsgálendő üzemeket három csoportra osztották fel.

Először sorra kerülnek a részvénytársasági formában működő üzemek, azután a nagy üzemek és végül a közép- és kisüzemek.

Részvénytársasági formában működő üzemek.

Legnagyobb vállalata a fővárosban

Budapesti Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársaság,

amelyet a villamosvasutak megváltása után másfél évvel ezelőtt részvénytársasággá alakítottak át. A részvények száz százaléka a főváros tulajdona és amidőn az ellenőrzés megkezdődik, elsősorban ide koncentrálnak a munkát, hogy ennek a hatalmas vállalkozásnak a helyzetéről tiszta képet nyerjenek. Ebbe a kategóriába tartozik a

Budapesti Takaré- és Állatvásár-pénztár r.-t.

is, amelynek a kezében fut össze a főváros egész állat- és huskereskedelmének a lebonyolítása. Sorban következnek a

Budapesti Huskereskedelmi r.-t.,

amelyik a Vásárpénztár alapítása, végül a

Kisipari Hitelintézet r.-t.,

amelyik ugyancsak egy bankszerű vállalata a városnak. E két utóbbi intézet részvényeinek túlnyomó többsége szintén a főváros birtokában van.

A nagyüzemek.

A fővárosnak közigazgatási alapon vezetett négy legnagyobb üzeme

a Gázgyár, az Elektromos Művek,

a Vízművek és a Községi Élelmszerüzem.

Ebben a csoportban főleg a technikai be rendezéseket fogják megvizsgálni, de foglalkoznak azzal az ötlettel is, hogy

ezekből az üzemekből is az adminisztrációval lazább viszonyba kerülő részvénytársaságokat alapítsanak.

gázgyárra vonatkozólag már régebben folytak tanácskozások, azonban még nem tudták leszerelni azt az ellenvetést, amely szerint

ezek az üzemek nem lehetnek üzletszerű intézményei a fővárosnak, miután a legfontosabb élelmszükségleteket produkálják.

A helyzet most az, hogy az erre vonatkozó kezdeményezéseket felfüggesztették mindaddig, amíg a szakértői vizsgálatok be nem fejeződnek.

A közép- és kisüzemek.

A főváros házikelésében számos üzem működik, amelyek közül egynéhányat már régebben meg akartak szüntetni. A törvényhatósági bizottságban annak idején több alkalommal rámutattak arra, hogy

az olyan üzemeket, amelyek számba nem jöhető mennyiségben termelnek, szüntessék meg és ne csináljanak fölösleges konkurenciát az amugy is nehéz helyzetben lévő kisiparosságnak.

A főváros vezetősége már régebben elhatározta néhány ilyen üzemnek a megszüntetését, azonban most már megvárják az üzem vizsgálatok végső eredményét. Mindössze négy-öt olyan üzem van, amelyek halálra vannak ítélve, miután a köz szempontjából nem számítanak és csak nagy kiadást jelentenek a fővárosnak.